

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto : \$6.00
Za pol leta : \$3.00
Za New York celo leto : \$7.00
Za inozemstvo celo leto : \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 284. — ŠTEV. 284.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 3, 1924. — SREDA, 3. DECEMBRA 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII

IJAVA ČEŠKEGA ZUNANJEGAMINISTRA

Beneš pravi, da je zavrgla Amerika svoje prilike, da vodi Evropo. — Čehoslovaški minister za zunanje zadeve opozarja na akcijo glede Lige narodov in Rusije. — Evropa se mora pečati z realnostmi in vsled tega je priznala sovjetsko Rusijo. — Posledica pogačanj z evropskimi kapitalisti.

Poroča Samuel Spewack.

Praga, Čehoslovaška, 2. decembra. — Čehoslovaški minister za zunanje zadeve, Edvard Beneš, mi je dovolil izvanredno odkritosčen pogovor, v katerem je ta velik občudovalec Združenih držav izjavil, da je izgubila Amerika priliko, da vodi Evropo.

Rekel je, da je imela Amerika dve priliki, da prevzame vlogo vodnika, — namreč v Ligi narodov in pri rešitvi ruskega problema.

“Vsakem slučaju je zavzela Amerika stališče, kateremu Evropa ni mogla slediti,” je nadaljeval. “Evrop potrebuje Ligo. Evropa potrebuje Rusijo. Vsled tega je šla Evropa po eni poti, Amerika pa po drugi, in sedaj hodi Evropo sama, hrepeneča po miru.”

Nikake trpkosti ni bilo v tonu tega odličnega diplomata. Preveč je realen, da bi postal trpeč. Obenem pa je tudi optimist, kajti nadaljeval je:

“Da, Amerika bo stopila v Ligo ter priznala Rusijo kot je storila Evropa, ko bo smatrala potrebno za to. Ker je dalje proč od pozorišča in ker je neizmerno bogata, si lahko privoči čakanje. Čakala pa ne bo večno. Ko pa bo stopila naprej, ne bo storila tega kot voditeljica, temveč kot del mase. To bo njena izguba.”

Beneš ni hotel napraviti posameznikom krivde.

“Očividno je to volja ameriškega naroda,” je izjavil, “in s tem se nikakor ne moremo prerekat. Damo le lahko izraza svojemu obžalovanju.”

Ta pogovor, ki se v tako veliki meri razlikuje od običajnih diplomatskih pozivov “na moralično podporo Amerike”, je bil posledica priznanja Rusije od strani Čehoslovaške.

“Evropa se mora pečati z realnostmi,” je pojasnil Beneš. “Raditev je priznala Rusijo, neglede na to, kako nerada. Združene države so skedile politiki izolacije ali osamljenja. Vsakdo lahko navede tehtne argumente za to politiko. Mi pa venio, da je tem boljše tako za Rusijo kot za nas, čim več stikov imamo z Rusijo.”

“Skrajni komunisti uspevajo le v osamljenosti. Pogajanja z evropskimi kapitalisti morajo uveljavljati kompromise. Nikdo ne dvomi, da bo sovjetska vlada v Rusiji obstala. Pojavilo se bodo osebne diference v vladu, pojavilo se bo omahovanje med desnim in levim kriptom, a v splošnem govorjeno, se mora Rusija gibati trajno v smeri proti desni.

“Ta proces lahko napravimo manj mučnim za ruski narod, če ustavimo žnjim zdrave stike. Ne verujem, da bi mi pomagali s tem, da ga izoliramo.”

“Odkrito rečeno, mi potrebujemo Rusijo. Ne moremo slediti ameriški politiki in vsled tega se oddaljujemo od nje.”

Beneš je polhalil Dawesov reparacijski načrt, o katerem je prepričan, da ga bo treba izpremeniti soglasno z izpreminjajočimi se okoliščinami. Obžaloval je, da ni bil ta načrt deležen oficijelne podpore ameriške vlade.

Nato se je lotil vprašanja Lige narodov ter dostavljal:

“Angleško-egipčanski spor je imel za posledico izjave, da je Liga narodov brez koristi kot orodje miru. Prvič hočem opozoriti na to, da je stara Liga še pet let, — absurdno mlada — in da ni mogoče v petih letih izvesti tako velikanskega izboljšanja.”

“V drugi vrsti ni Egipt član Lige. Razventega pa je status Egipta prav poseben, vspričo angleških rezervacij ob času, ko je bila podeljena neodvisnost. Liga ne more storiti ničesar, ker se ni obrnil manj kot Egipt niti kak drugi narod.”

“Mi v Evropi vemo dobro, da ima Liga svoje nedostatke in napake. Ni mogoče zanikati trditve, da ne morebiti Liga uspešna, dokler ne bo v njej zastopan slehri na red sveta.”

VREDNOST UVOZA IGRAČ.

Washington, D. C., 2. dec. — Vrednost igrač vsake vrste, ki so prišle semkaj iz inozemstva, se ceni na osem milijonov dolarjev. Vrednost v ameriških tvornicah izdelanih igrač je poskušala od \$4,000,000 l. 1900 na \$6,000,000 tekom leta 1923.

OBUPNO DEJANJE MATEREK.

Mrs. Bessy Katz, stanujoča na Madison Ave., v bližini 117. ceste v New Yorku, je vrgla v torek rjutnaj z tretjega nadstropja svoja tri tedne starca dvojčka ter skočila nato za obema. Vsi trije se nahajajo sedaj v Harlem boinicah.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., N. Y. C. Zdravnički pravijo, da je napotila

NAJNOVEJŠA OBLEKA ZA POTAPLJAČE.

Neki Nemec je iznašel novo “obleko” za potapljače, ki jo vidite na sliki. Potapljač se poslužuje umetnih rok, ki so v zvezi z močnim motorjem. S to obleko se lahko spusti človek 525 čevljev globoko v morje ter ostane tam lahko dve uri.

TUDI IZTOK NAJIMA NARODNI PARK

Tozadovno zahtevo je stavil tajnik za notranje zadeve. — Položaj glede petroleja je bil omenjen le mimogrede in površno.

Washington, D. C., 2. decembra. — Ustvarjanje tajne zvezne petroteške komisije glede konserviranja petrolejskih zalog, kongresno akcijo glede novih reklamacijskih programov, izboljšanje uprave izčasnih posestev dežele ter zakonodajo za zvišanje uspešnosti notranjega departmента v svojem letnem poročilu notranji tajnik Work.

Poročilo omenja le povsem površno položaj glede petroleja z izjavo, naj se v ta namen sklicuje komisijo kabinetnih članov. Tudi glede reklamacijskega programa je izjavil Work le, da je treba še v sedanjem zasedanju kongresa rešiti to nalogo.

Poročilo priporoča, nadalje

splošno revizijo postav, tikajočih

se javnih zemljišč ter pravi, da se

peča sedaj s to zadovo posebni komitej, ki bo kmalu obdelanil svoj izvid.

Work je rekel, tudi, da mu je

prav posebno pri seu varuštu,

ki ga izvaja zvezna vlada nad 225

tisoč Indijanci že ter rekel,

da je indijanski urad v Washingtonu preveč oddaljen od svojih vovanec. V zvezi s tem je nadaljeval Work.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

Konečno opozarja poročilo na vedno rastočo priljubljenost sistema narodnih parkov ter priporoča ustanovitev narodnih parkov v izčasnih državah, kajti z izjemo države Maine in zapada nima nobena izčasna država narodnih parkov.

— Državam je treba ubiti v glavo, da bodo morale konečno rešiti indijanski problem in da se mora sovodeleža zvezne vlade omejiti le na dobrohotno sodelovanje.

"GLAS NARODA"

SLOVENE DAJU

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDICT, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
18 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za tisto kdo volja denar na Ameriko	Za New York za edo denar vrednosti	87.00
in Kanado	Za pol leta	86.50
za pol leta	Za inozemstvo za edo denar	87.00
za leta	Za pol leta	86.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan in izvzemni nedelji in prazniki.
Denar naj se blagovoti po Money Order. Pri spremembah krajev narodnikov, prosimo, da se nadaljuje prejšnji navedeni naslovni.

"GLAS NARODA"
18 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2278

GLAS IZ GROBA

Te dni je bil objavljen dnevnik bivšega francoskega poslanika Georges Louis. Georges Louis je že mrtev, toda v njegovem dnevniku so vsebovane težke obtožbe na naslov živih.

Iz teh zapiskov je razvidna vsa podlota, ki jo morebiti zmožen tak diplomati.

Pred kratkim je nemški zemanji urad objavil uradne dokumente o delovanju bivšega ruskega poslanika Izvoljskega v Parizu. Toda ta objava je bila le senca onega, kar je povedal Louis.

O Izvolskem je svet že marsikaj čul. Vsa javnost ga je poznala kot največjega ščučana na vojno.

Louis pa pravi v svojem dnevniku o njem, da je bil tak ničvrednež, da je izdal celo svojo domovino Rusijo s tem, da je bil slepo orodje enega poglavitnih povzročiteljev vojne, Poincareja.

On je pomagal pahniti Rusijo v požar z edinim namenom, da reši svojo lastno kožo pred vsljivimi upniki.

Louis ga opisuje kot do vrata zadolženega človeka, ki končno ni vedel, kam naj se obrne, da se iznebi upnikov. Možak se je poslužil grozovitega sredstva — svestne vojne.

Izvolski je imel navado delati dolgove, kjerkoli se je mudil. Še ko je bil poslanik v Nemčiji, je pustil za seboj v Monakovem nebroj dolgov. Dolg je plačala ruska vlada ter tako preprečila škandal.

Iz Pariza je pisal tedanjemu zumanjem ministru Sazanovu ter ga prosi, naj ga pusti še nekaj časa na starem mestu, češ, da mu zaenkrat ni mogoče poravnati dolgov. Sazanov je ugodil njegovi prošnji, nakar je začel Izvolski ravnat dolgove po svoje.

Ruski poslanik je bil popolnoma v rokah Poincareja. V sled svojega neugodnega finančnega položaja je postal slepo orodje francoske vojne politike.

Napravil je vse, kar so zahtevali od njega, in je bil edeč toliko nesramen, da si je dal del svojih dolgov plačati od italijanskega ministrskega predsednika Tittonia.

Pariški list "L'Œuvre", ki je objavil Louisov dnevnik, pravi, da si je Poincaré zaenkrat s svojimi tovariši na vse kriplje prizadeval, da bi preprečil objavo vedoč, "da ni nujno bolj vznemirljivega kot je mrtvec, ki pričene govoriti."

To, kar je povedal Louis iz svojega groba, pa ni samo "vznemirljivo".

Povedal je, da je bila velika vojna katastrofa pahnjena na svoje veličastne groze na nivo obupnih naporov obupanega dolžnika, da se reši pred bankrotom.

Louis je povedal, s kako malenkostnim in podlimi sredstvi se včasih ustvarja svetovna zgodovina.

Dopis.

Chicago, Ill.

Sedaj smo v času, ko nimamo kaj drugega kakor čitati kako knjigo ali časopise. V prvi vrsti me zanimajo dopisi iz naselbin, ko čtam, kako se imajo rojaki širok Združenih držav. Omeniti moram, da jih je veliko premalo. Temu je kriva največ nemarnost. Rojaki, pero v roke in na delo. Jaz čtam več slovenskih listov, vidim marsikaj poučljivega, kobilnega, odkrittega in tudi dosti zahrnjenih-hinavskega. V neki številki glasila K. S. K. J. sem čital izpod peresa gl. predsednika Ant. Grdinu "Bratom in sestram kraljevnih društv". Pisec navaja, kako so važne decembarske seje. Pošebov povdarja, naj se na tej seji pripravijo društva, katera še niso imela katoliških shodov. Ona, katera so jih že imela, naj jih ponove (katera so jih imela, skoraj ne vrjam, da jih bodo ponovili). Pisec navaja, da se ni treba batiti stroškov, da se brez stroškov tudi stor. Banketa ni potreba itd. Stavim, da ako bi kaka mala naselbină želela kaj enakega in bi ji ne bilo mogoče vsestransko sprejeti odličnih gornikov, bi gl. predsednik hitro našel kakšen iz-

govor in postal zastopnika. Nekaj podobnega se je že zgodilo v tem letu. Na take ali enake shode pride pričilno število ljudi največ iz radovednosti, češ, kaj jim bodo voditelji naroda sladkoga sporodčili. Seveda, eden udruha po tem, drugi po drugem, a njih namen je "business" katoliški tisk (Bog pa nas obvarji kakor nekoga imamo danes). Ti može nas na vse načine uči, kako moramo biti, ako hočemo Bogu služiti. Toda mi vidimo nekaj drugega v tem. Njim je na misli trgovina, vero izkorisčanje v trgovske namene. Prav vse pride, kar daš. Koliko veruješ se vprava, če hodiš v cerkev, prejemaš zakramente ali ne, samo da napolniš kovertico in jo pošlješ po otroku.

V listu Edinost vidim precej nekuhanega, pa bralcu vse prezvedčilo in pozabijo. Lastnik lista se huduje če, list kot tak bi moral zahajati v vsako slovensko hišo, oziroma vsaka družina bi morala biti naročena. Za Boga mlega, ko prečitaš in malo pomisliš vsebino, te mahoma primejo kriekrog želodea.

Shodi, kateri se vrše, so večinojavni kaj delate.

RUDOLPH VALENTINO ima brado.

Te dni se je vrnil iz Evrope znani ameriški kinematografski igralec Rudolph Valentino s svojo ženo. S svojo brado in brkami je vzbujal splošno pozornost.

Jugoslavia irredenta.

Sodnik, ki ne more poslovati, živi v Ajdovščini in čaka, da mu bo ministerstvo dovolilo prisego. Brez prisega ne more nujesar ukremiti in skleniti. Od 15. julija dalje že popolnoma počiva civilni oddelek na sodniji v Ajdovščini, akti se kopijejo, sodnik urgena zaprisego, ali odgovora ni. To so lepe razmere!

Kako se gospodarsko udejstvujejo Slovenci v Julijski Krajini.

Koncem septembra se je vrnil v Tridentu sadjereksa razstava, katere so se udeležili sadjereci iz 52 pokrajin. Vsaka je imela poseben oddelok, tako tudi Julijska Krajina. Razstave so se udeležili slovenski sadjereci s Tolminsko, iz Brda in iz Vipavske doline. Lepa je bila ta razstava in v polno čast slovenskih gospodarjev. Povečani so bile razstavljenje le jesenske in zimske sadne vrste. Jabolk je bilo okoli 50 vrst in hrnčki okoli 30 vrst. Sodi se, da je te nasadnini vrst prevči in da naj bi se gojile le one, ki res dobro uspevajo v goriškem podnebju.

V Ješah v Istri je umrl Josip Šlosar, posestnik in odbornik tamozne županije in posojilnice.

Slovensko-italijanski slovar, dedi dr. Jos. Valjavec izide v kratek, menda konec decembra.

Oropana na poti v cerkev v Trstu.

65 letno zasebnično so pripravljali te dni 48 letnega Jakoba Kolarja in 31 letnega Josipa Poljanška, oba rudarja iz Idrije. V jami sta bila zaposlena pri razstreljevanju večje skale. Razstrelba je sledila prezdaj in oba sta pri tem težko ranjena, ker se nista mogla pravčasno oddaljiti od skale. Kolar je umrl. Poljanšek bo ozdravljen.

Izpuščeni pa zopet aretirani so bili nekateri zborniki s Slapom na Vipavskem, ki so se pripravljali v Vipavo z nekako rdečo zastavo in z makaroni v gombinach. Oblast je uvidela, da je to šala, je izpustila fante, ki so šli nato v gostilno pit s tovariši. Tam pa so mladiči peli in vriskali ter se baje ogrevali za komunizem. To so delali tudi na poti domov. Očnički so aretirali one izpuščene in še mnogo drugih, skupaj nad 20 in jih odgnali v zapore kjer bodo najbrže dolgo časa.

Kako daleč sega italijansko sovraštvo.

V Matenji vasi so se pripravljali za vprizorite gledališke igre. Neki italijanski finančni stražnik je po vaji začel svatomiti Slovence. Fantje so bili mirni. Stražnik je pozneje napadel Francu Hrvatinu, mu prerezal z bazonetom lice in izbil par zobov. Napadatelj finančnega stražnika so zaprli, potem so odgnali v zapor ranjenega Hrvatina in dve priči! Italijanska justica!

pa nič ne koristijo, in bi bilo bolj primerno, da se dajo drugi dobrimi nasveti društvo oziroma članom v članicam k volitvam v mesecu decembru.

Dopisovalci na delo, povejte javnosti kaj delate.

g hriba.

Peter Zgaga

Rojak mi piše:

— Vprašal sem za denar, ki sem ga dal za brooklynško slovensko cerkev, o kateri se še ne ve, kje bo stala; v Ribnici, v Preserjih pri Ljubljani ali v Deltneču na Horvaškem. Pa so mi odgovorili, da denarja ne morejo dati nazaj, ker ga ima škof. Od tistega škofa pa menda ni mogoče denarja dobiti. Ali je to res? Povej mi, Peter Zgaga".

★

Dragi rojaki:

Če se je možak, ki gomilee prodaja, kar češ noč v škofa izpremenil, je njegova stvar. Nekateri še so dandanes tako poceni. Saj je vendar kronal Koverta Toneta Grdinu za kralja, ne glede na to, da je njegovo veličanstvo precej mrtvaško. Majk Cegare naprimer je glavni, brooklynški fajfar pa pomočni urednik. Zukaj bi ne bil torej človek, ki se na note spozna (vse drugače kot pa glazbene) za škofa proklamiran. Za slovenskega škofa na Halleck Streetu v Ridgewoodu. Denar za cerkev je spravil, hvalabogu. In od škofa ne more nihče zahtevati nazaj denarja, ki ga je dal za cerkev. Denar je v njegovem vatrnu, na "nadležna vprašanja" bodo pa njegovi kaplani odgovarjali. Kaplanov ima pa toliko kot je pevec pri Danieli. Če se ne more, jih je trimajst.

★

Iz Chieaga mi piše rojak:

Prosim, odgovor mi v svoji koloni, kam je šlo mojih \$25.00, ki sem jih dal za milijonski fond. Iz odgovora, ki si ga dal brooklynškemu rojaku, sklepam, da so omi, ki so dali za brooklynško cerkev, že vsaj slišali, kakor pravijo — plesk v vodo. Mi, ki smo dali za milijonski fond, pa še tega nismo bili deležni. Pričakujem odgovora v tvoji koloni, ker vedno pravijo, da si nepristranski. Gotovo bo tudi to dobesedno priobčil.

S spoštovanjem M. L.

★

Praviš prijatelj, da nisi slišal plesk v vodo. Presneto imaš začitno ušesa. Za petimdeset tisoč dollarjev, ki so jih darovali ameriški Jugoslovani za jugoslovansko republiko, se je kraljevska vlada revanzirala s tem, da je poslala v New York kraljevskoga priseljeniškega komisarja.

Nazadnje ti pa rad verjamem, da plesk nisi slišal.

Kajti to že ni več plesk. To je štrbunk v pravem pomenu besede.

★

Iz zanesljivega vira sem izvedel, da so pred kratkim moji sovražniki pri galonih zborovali ter sklenili, da me bo treba ubiti. Zaenkrat še ni odločil žreb, kdo bo prevzel nase to malenkostno odgovornost.

Saj menda prej res ne bom utihnil, dokler se ne poslužijo tega radikalnega sredstva. Izguba bi ne bila velika, kajti pri "Našem Dimu" nimam prav nobene delnice in tudi v brooklynškem štoru nisem pri ajdovi moki za petindvajset procentov zainteresiran.

★

Kej govorim baš o pogrebnih smrtih, "Našem Dimu" in podobnih smrtnih oziroma umirajočih rečeh, naj sporočim rojakom naj bolj klasično stvar, kar sem jih slišal zadnjih par let.

Naše uredništvo urejuje ponoči rojak Peter, ki je v privatnem življenju član newyorskega društva Najsvetješega imena, pa je klubu temu jako dobra in poštena duša.

Zdrav je in korenjaški, pa se včasi samemu sebi zasmili in pravi, da bo treba umri.

Zadnjici sem ga potolažil z besedami: — Kaj? Vi Peter, govorite o smrti? Takega fantu ni zlepa kot ste vi. Ne bojte se, Peter, ne boste umrli. Vas bo treba ubiti, ko se boste do grla naveličali

tega sveta. Pa mi je hvaležno stisnil roko ter vdano odvrnil: — Oh, Bog vas usluši ...

Jugoslavanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbornik:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 2nd Street, Lorain, O.
Blagajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačan smrtnik: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave., East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 808 American State Bank Bldg. 808 Grant Street at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 430, Ely, Minn.

GREGOR J. PORENTA, 810 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.

Arkadij Averčenko:

Star devičnik.

I.

"Tako mi je žal," je rekel književnik Kazanlikov svoji ženi. "Vedno je sam zase, nihče se ne zmeni zajn... Pri vsem tem je potreboval dobro vzgojen, pošten in dostenj človek — pa saj nam ne bi mogel skodovati! Potem je tudi prav tako bančni uradnik kot sem jaz. Upam, da nimaš torej nič proti temu, da sem ga povabil za večer k nam?"

"Nikakor ne," je odvrišla žena lahko presenečena. "Nasprotno, zelo me veseli."

Proti devetim so se zbrali že vse gostje. Pili so čaj, čestitali gospodarju k rojstvenemu dnevu in na nedolžen način dražili mladi par, sestro književnikov in njene ženino, Studenta Aničkinu. Proti desetim je končno prišel tudi dobro vzgojeni, pošteni in dostenj gospod, o katerem je pripovedoval književnik svoji ženi...

Bil je velik, nenačadno trd in raven kakor strelodob, imel je močne in debele lase, kakor ščetine na jekleni krtači in visoke, črne goste obrvi. Na sebi je imel črn, zapet, navaden suknjik, ki je napravil njegovo postavo neskončno dolgo in valjasto, govoril je tihomirno in dostenjstveno, toda zelo vsiljivo, tako da ga je človek moral boditi da je hotel ali pa ne, pustiti, da se je nagovoril do kraja.

Čaj je vzel z rumom.

Spil je dva kozarca, tretjega je pa hvaleno odklonil, dobrohotno pogledal gostitelju in vprašal:

"Otrok pa gotovo nimate?"

"Pričakujem..." se je zasmehjal Kazanlikov z obnenom opravičevalnim pogledom v smeri proti svoji oster zardeli ženi, ki je nehotje napravila kretnjo, kot jo delajo ljudje, ki žele zakriti polnost svojega telesa.

Samski gospod se je sklonil predse in vestno motril ženo gostitelja.

"Ah, pričakujete? Hm, da... huda je to, porod!"

"V kakšnem oziru?"

"I, sploh. V veliko slučajih se konča s smrto. Bodisi od porodne vročice, bodisi od kakršne druge komplikacije — pa je z ženo pri kraju!"

Kazanlikov se je prisiljeno smehjal.

"Vsekakor upajmo, da se nam bo dobro izšlo... Da bomo imeli v doglednem času krepkega dečka..."

Osameli gospod je zamišljeno potegnil z roko po črnih, jeklenih ščetinah.

"Dečka, hm... veste, samo dečki pridejo pogostoma mrtvi na svet..."

Književnika je zmaknil z ramenimi.

"To so pač jako redki slučaji."

"Redki?" je dejal gost. "O, dragi moj, to pa nikakor ne! Nasprotno, žen, ki sploh ne morejo poviti, ju veliko število... To je baš odvisno od tega kako je celo telo zrastlo... Na primer vi, premilostiva... Jaz se resno bojam, da bo pri vas porod zvezan z življensko nevarnostjo..."

"Ampak, gospoda moja!" se je vmesala žena uradnika Filijeva v pogovor. "Zakaj govorite samo o takih žalostnih stvarih? Bodite prepričani — vse se bo lepo iztekelo! Vi pa — obrnjena proti osamelemu gospodu — 'boste dečku še za botra'!"

Nagovorjeni je mračno zamašjal z glavo.

"Bog dal. Samo žal niso redki slučaji, ko pride otrok na svet zdrav in močan in nekaj časa nato umre. Organizem je kajpada še tako slab... Treba je samo kakšno sapico, kak prasek — konec! Po statistiki o umrljivosti otrok —"

Zena književnika Kazanlikova je poslušala vlijudne in resnobne besede gosta bledu kot zid; obraz ji je bil ves prepadel od strahu.

"Ah, kaj statistika!" ga je prekinila žena uradnika Filijeva. "Jaz imam tri troke in so vse zdravi kot riba v vodi."

Osameli gospod se je postrežil, vo smehjal.

"Seveda, zaenkrat, premilostni,

va, za ta čas. Ali ste sicer slišali, da je izbruhnila davica? Otrok le, malo podvija in hipoma — je že kašelj... Lahek kašelj. Obenem pa komaj vidna rdečica v grlu — ki nikakor ni videti nevarna..."

Zena uradnika Filijeva se je stresla od strahu in debelo pogledala.

"Čakajte! Moj Serjoža je prav včeraj dvakrat zakašljal..."

"Aha, vidite!" je pokimal gost. "Doeela verjetno, da jo je fant že iztaknil. Sicer vas pa lahko pomirim; s tem ni prav nič rečeno, da mora biti davica, saj je lahko tudi škrlatinka. Včeraj, pravite, je kašljal? Hm... Potem lahko kajpada natezeli tudi ostala dva otroka..."

Zena uradnika Filijeva je sedela bleda kot smrt; odprla je ustata in od groze ni imela moči, da bi izpregovorila vsaj eno besedico.

"Mogoče, vse je mogoče... Samo, veste, resnično srečnega zakona nisem še do danes videl... Sploh pa — moj Bog — zvesta, brezobzirnoljubica žena je vendar tak a redkost, da bi jo morali kazati po muzejih... Kar je pa naj-

tvepalniche sta se ji zalesketali 2 sveti solzi, ki sta kočno zdrsnili po valovitih pasih in ki sta ju takoj nadomestili dve novi..."

"Čemu bi plašili mladi par," je rekel književnik Kazanlikov s kislim snehljamem. "Govorimo rajši o čem drugem..."

"Pa res", je pritrdiril davčni uradnik Tuljapin. "Vi gledate, življenje veliko prečrno in prenotranško. Prosim, vzemite na primer mene: Jaz sem se svojčas poročil iz ljubezni in živim v najsrcenejšem zakonu, kar si ga morete misliti. Ne samo, da nimava nobenih materialnih skrb, ampak tudi drugače živim v vsakem oziru zadovoljno in harmonično. Skozu vsa svoja zakonska leta se ne morem spomniti niti enega slučaja, da bi občutili svojo ženo kot bremena... Danes recimo — njo je bolela glava in žal ni mogla priti, da bi čestitala našemu dragemu gostitelju, in kljub temu je pristala na to, naj premiha jaz sem..."

Gospod s temimi nazorji je zamisljeno zamajal z glavo.

"Gospod, s temimi nazorji je zamisljeno zamajal z glavo.

"Mogoče, vse je mogoče... Samo, veste, resnično srečnega zakona nisem še do danes videl... Sploh pa — moj Bog — zvesta, brezobzirnoljubica žena je vendar tak a redkost, da bi jo morali kazati po muzejih... Kar je pa naj-

REPORT OF THE CONDITION OF THE FRANK SAKSER STATE BANK at the close of business on the 15th day of November, 1924:

RESOURCES

Specie	\$71.91
Other currency authorized by the laws of the United States	1,800.00
Due from approved reserve depositaries, less offsets	5,556.83
Due from other banks, trust companies and bankers	94,129.56
Stocks and bond investments, etc.	
Public securities \$187,146.73	
Private securities	259,290.39
Loans and discounts secured by collateral	446,437.12
Loans discounts and bills purchased not secured by collateral	7,500.00
Onds and mortgages owned other assets, viz.: Furniture and fixtures	25,500.00
Accrued interest entered on books at close of business date	5,000.00
Total	\$505,749.84
LIABILITIES	
Capital stock	\$100,000.00
Surplus	\$50,000.00
Undivided profits 18,957.85	
Deposits:	
Not preferred, as follows:	
Deposits subject to check	\$17,075.33
Deposits withdrawable only on presentation of	273,296.30
Money orders and money order remittances	2,945.29
Steamship tickets	695.52
Due trust companies, banks and bankers	108,412.10
Extend total deposits	403,424.45
Deposits, viz.:	
Loans secured by obligations of United States	15,000.00
Other liabilities, viz.:	
Reserves for taxes, expenses, etc.	\$5,587.50
Accrued interest entered on books at close of business date	2,427.87
Accrued interest not entered on books at close of business date	1,218.76
Estimated unearned discounts	133.41
Total	\$367.54
LIABILITIES	
Permanent Capital	\$25,000.00
Surplus	\$32,416.03
Deposits:	
Funds awaiting refund	\$560.49
Extend total deposits	560.49
Other liabilities, viz.:	
Reserves for taxes, expenses, etc.	227.32
Accounts Payable	56.49
Total	\$58,239.33

REPORT OF THE CONDITION OF THE FRANK SAKSER, Private Banker at the close of business on the 15th day of November 1924.

RESOURCES

Stock and Bond investments, viz.:	\$ 7,738.34
Public Securities	3,887.50
Private Securities	3,850.00
Real estate owned	
Loans, Discounts and bills purchased not secured by collateral	1,620.00
Accounts Receivable	88.16
Due from approved reserve depositaries \$3,971.94	
Due from foreign banks and bankers	3,590.81
Due from trust companies, banks and bankers not included in preceding items	342.58
Total	7,905.33
LIABILITIES	
Permanent Capital	\$25,000.00
Surplus	\$32,416.03
Deposits:	
Funds awaiting refund	\$560.49
Extend total deposits	560.49
Other liabilities, viz.:	
Reserves for taxes, expenses, etc.	227.32
Accounts Payable	56.49
Total	\$58,239.33

DAR PREDSED. COOLIDGE-U.

Na mednarodni razstavi v Chici gi bodo podarili predsedniku Coolidge-u bika, ki ga vidište na sliki. Bik je odlikovan z najvišjim odlikovanjem.

slabše" se je obrnil proti študentu, ki je mrko mislil predse, "kar nim srečem stopili v jedilnico.

Ko so bili kozarci naliti do vrha, se je neprisakovano dvignil srečevi gospod v reči podlost pripravlja za možnim hrbtom!"

"Moja žena je drugačna!" je prazniti vabi kozarce z mano na zdravje spoštovanega slavjence!

"Rad verjamem," je odvrnil zapuščeni gospod z lahkim poklonom. "Saj govorim samo na splošno. Priznati vam pa moram, da sem poznal može, ki so pripovedovali o svojih ženah ganjeni do solz in komu? — istim ljudem, eni več podlost pripravlja za možnim hrbtom!"

"Go-pa, prosil bi vas, da izrazite nekaj resnega!"

"Drugi kozarci pa," je slovesno oznanil sami gospod, "drugi kozarci dvignem na zdravje njenega prvorojenega!"

Bodoči materi je začarel obraz in obrnil je proti govorniku svoje oči, katerih pogled je pravil, da mu je za to željo odpustila vse prejšnje.

"Torej na zdravje vašega sinova!" je rekel sami gospod še enkrat. "Seveda, ne more se zatajiti, da otroci niso z mirem taki, kakor si jih želimo. Tako sem poznal dečka, ki je že z devetimi leti kradel svojemu očetu denar in žganje... pred kratkim sem viden celo seme, ki je materi, ki ga je izredila, preparalo trebul in ko je pričakoval, da arjetira, je kljub svojim štirinajstim letom podrl dva starja, navrhana stražnika... Vsekakor moramo reči — 'Jejeti rajši!', je rekel gostitelj z nagubančenim čelom. 'Tu je izvrsten losos — sveže kumare...'"

Osameli gospod se je vlijudno zahvalil, pomaknil losos proti študentovi nevesti in nevesti:

"Prav pred par dnevi so umrli moji znane od uživanja rib... Kupili so prav takega lososa in ga jedli pri večerji!"

"Nānam rada lososa," se je zahvalila nevesta. "Prosim, dajte mi rajši malo klobase..."

"Z veseljem," je rekel gost in ponudil krožnik. "Zastrupljenje s trilmino je nasprotno redkejši kot pa z ribjim strupom. Kljub temu — pred nekaj dnevi berem: Pripeljejo staro žensko v

Pobito razpoloženje je malo pre

boljšico; sumijo — tuberkuloza in kaj vidijo, ko jo operirajo? — Pomislite: Cela trebušna votilna — en sam ogromen klobči mi gljajočih trilmin..."

Davčni uradnik se je poslovil istočasno z osamelim gospodom, ki se je v vlijudnimi, izbranimi besedami zahvalil gostitelju in očesu po stopniah, ne da bi se mu kam mudilo.

Davčni uradnik je pri mizi veliko in sistematično pil, sedaj je z negotovimi koraki došel samotnega gospoda, ga pribel za rame in rekел:

"Kaj ste poprej čenčali o ženah, vi mora, vi nesrečnik, a? Poglejte če vam s to palico preečim črepino — drugič bošte moguče znali strahovati svoj prazni ženik..."

Osameli gospod se je čisto neznameno zježil, potem se pa vendar obrnil in odgovoril brez zadrege:

"Vi imate precej težko, želješno palico... Če me s tem udarite po črepino, me ubijete... Meni ne pride iz tega nič, saj bom mrtve, vas bodo pa prijeli za vrat in poslali v Sibirijo. Na ta način prideva žena na berastro palico, vi sami bste pa imeli spodaj v rokah v kratkem najlepšo jetiko... Vaši otroki b

MARGARETA

ROMAN. — Spisal H. Rider Haggard.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

32

(Nadaljevanje.)

Dvanajsto poglavje.

OČE HENRIQUES.

Hitro je prišla noč, kajti veliki in temni oblaki so zadrževali obzorje ter zatemnili žarke zahajačega sonca. Vsa sila viharja je med časom navala na ladjo. Mornarji niso več vedeli, na katero stran naj obrnejo ladjo, a zmanjšano viharje burje jim je pokazalo, da so prišli v zaliv sam.

V skoro istem trenutku pa je nasedel "San Antonio" na skale. Sila sunka je vrgla Castella proti ograji, ob katero se je zadel z glavo ter se nosvestil.

Ljudje so pričeli kričati:

— Ladja se potaplja!

Na krov se je zlivala voda, vendar pa niso vedeli, če prihaja ta voda iz morja ali če je posledica velikanskega naliva. Nato je prišel nadaljnji krik: — Spravite ven čoln ali pa poginemo!

Zablikalo se je in bleško svetlobe je Castell videl, kako drži Betty v svojih močnih rokah nezavestno Margareto. Tudi ona ga je zapazila ter mu zaklicala, naj pride k čolnu. Že je hotel oditi, ko se je spomnil Petra.

Peter mogoče ni bil mrtev. Kaj naj reče Margaret, če bi ga pustil na ladji, da se potopi? Splazil se je k njemu ter poklical nekoga mornarja, ki naj bi mu priskočil na pomoč. Mornar pa je le zaklel ter izginil v temno noč. Brez pomoči se je torej Castell lotil težke naloge, da dvigne težko telo Petra, a ker ni mogel rabiti desne roke, je Petra le posadil ter ga polagoma zavlekel preko krova do mesta, kjer se je po njegovem mnenju nahajal čoln.

Na dotičnem mestu pa ni bilo nobenega čolna in zvok glasov je prihajal tedaj z druge strani ladje in vsled tega je moral vleči Petra zopet nazaj. Do časa, ko je dospel tja, je vse močalo in v nadaljnem blisku je videl čoln že nekako petdeset jardov daleč na morju. Zaklical je naglas, a nobenega odgovora ni bilo.

Castell je nato spoznal, da je storil vse, kar je bilo v njegovi moči. Zavlekel je Petra do najbolj zavarovanega mesta na krovu, kjer je tudi sam našel nekaj zavjetja pred dežjem. Pokleknil je ter pričeli moliti po starem židovskem običaju, pripravljaljajoč se na konec.

Niti malo ni dvomil, da se bliža konec, kajti notranjost ladje je bila že v isti višini z morjem, čeprav je bilo slednje v pristanišču mirnejše kot zunaj. To je vedel, kajti čeprav je še vedno deževalo, niso prihajali na krov več visoki morski valovi. Globlje in globlje se je potapljal karavela, ko je veter gnal "San Antonio" naprej in kmalu je bil krov v isti višini z morjem. Ob istem času pa je ladja tudi obstreljana. Castell je zapazil kmalu nato zvezde na nebuh in tudi gorkeje je postal, kljub temu pa je bila to najstrengejša noč, kar jih je kedaj preživel. Spati ni mogel, ker so ga ovirale bolečine v njegovi desni roki.

Ko je sedel tako, se je pričel vpraševati, če je tudi Margaret mrtva, prav tako kot je izgledal Peter. Če je mrtva, zreteta brez dvojna duha oben na njega ter pričakujeta trenutka, ko se jima bo pridržil. Misil je tudi na dni svojega blagostanja, dokler ni zagledal prokletega obraza Aguilarja, na svoje ničvredno bogastvo in na to, kaj bo postal iz njega. Upal je celo, da je Margaret mrtva. Boljše, da je mrtva kot da bi prišla živa v sramoto in suženjstvu. Če je res Bog, kako more doloviti, da se dogajajo take stvari na svetu?

Tedaj pa se je spomnil, da je žena pozvala Joba, ko je bil v sličnih stiskih, naj kolne Boga in umre, in da je patriarch odvrnil:

— Zakaj bi sprejemali dobro iz rok Gospoda ter zavračali slabo?

Po teh razmislekih se ga je lotila neka lahina omedlevica in njegova zadnja misel je bila, da se je ladja potopila in da se pogreza v globine smrti.

Čuj!

Neki glas je klical. Castell se je prebudil, odrpl oči — in pred njim je stala visoka postava Petra, s strašno spačenim, okrvavljenim obrazom ter mrzljeno blestečimi se očmi.

— Ali živite, John Castell? — ga je vprašal z votlim glasom, — ali pa sva oba mrtva in v peklu?

— Ne, — je odvrnil, — jaz še vedno živim. Še vedno sva na tej strani pogubljenja.

— Kaj se je prijetilo? — je vprašal Peter. — Pogeznil sem se naenkrat v veliko temo.

Castell mu je na kratko opisal dogodke.

Peter ga je poslušal do konca, a se nato obrnil, naslonil na ograjo ter rekel:

— Ničesar ne vidim, — je rekel nato, — kajti megla je pregosta. Domnevam pa, da se nahajava v bližini obali. Pojdite, da mi pomagate. Skušala bova najti kaj prigrizka. Lačem sem.

Castell se je s težavo dvignil ter stopil k Petru. Prijela sta se pričelo ter odšla, da najdeti kaj hrane. Prišla sta v lepo opremljeno kabino, kjer sta našla par kosov nasoljenega mesa, nekaj trdega kruha ter velik vrč z vinom. Odrezala sta si nekaj mesa, katerega je zavil Peter z velikim naporom, popila vse vino ter odšla iz kabine, nekoliko okrepljana.

Megla je bila še vedno tako gosta, da nista mogla videti ničesar in vsled tega sta se vrnili v razvaline kabine, v kateri sta živila Margaret in Betty. Sedla sta na isto posteljo, v kateri sta spali delčki ter čekala.

Ko je tako počival, je Peter zapazil, da je bila kabina opremljena kot za najvišjo damo in da je vsa namizna in druga posoda iz čistega srebra.

Kmalu pa se je dvignilo solnce ter osvetlilo s svojimi žarki po-krajino. Zapustila sta kabino ter splezala na krov in zapazila, da se nahajata v pravem priščanju in da ni dalj kot sto jardov do obale. Na kos vrv sta prizvedla kose železa ter ga spustila v morje, da vidita, kako globoko je. Spoznala sta, da predstavlja morsko dno hrbot nekega promontorija in da ni voda globlja kot štiri čevlje. Sklenila sta spustiti se v morje ter bresti do brega. Najprav pa sta se vrnili v kabino, napolnila vrečo iz usnja z jastvinami in vinom. Ogledala pa sta si tudi kabino Aguilarja ter mašla v njej močno blagajno, katero sta odprla z želesnimi drogom.

V blagajni sta našla dosti zlata in tudi nekaj makita. Zlato sta si razdelila, nikit pa pustila. Nato sta si izpral rane ter splezala po pletenih vrvih s "San Antonija".

(Dalje prihodnjih)

Strašen doživljaj.

(Nadaljevanje.)

II.

Pogledal sem po vrtu okrog. Nekogar!... S kdo je govorila?... Z nikom!

Kaj je bila blazna?... Videlo se ji.

Napotila se je proti hiši. Stopila je čez prag in vrata so se zaprla za njo, obenem pa tudi vse okna.

Tiste noči nisem videl in čel ničesar posebnega. Naslednje jutro ob desetih sem zagledal svojo sosedo, ko je v meščanski oblike hitele preko vrta. Zaklenila je vratna vstopna na cesto, ki je vodi v Tulon. Tudi jaz sem stopil dol.

Prvega prodajale, ki sem ga srečal po poti, sem ustavljal in ga vpraval, če pozna ono elegantno damo.

Vrnil sem se domov in začel nadzirati sosedno viho. Nič več se ni pojavila, in se precej pred nočjo sem opazil, da so oknice zaprte. Skozi spranje pa je prodrala luč, kakor ono celo neobičajno noč pred letom dni. Le tisto čudno udarjanje po leseneči bobni se je nizalo.

Potem je izginila za zidom. Vrnil sem se domov in začel nadzirati sosedno viho. Nič več se ni pojavila, in se precej pred nočjo sem opazil, da so oknice zaprte. Skozi spranje pa je prodrala luč, kakor ono celo neobičajno noč pred letom dni. Le tisto čudno udarjanje po leseneči bobni se je nizalo.

Ob sedmih zvečer sem se preoblekel. Spomnil sem se večerne talete "dame s svetilko". Zadnje besede gospe Gerardove so moj sklep le še utrdile. Beauvisa je bila danes sprejemal prijatelje; pokazati mi vrata se ne bo upal.

Ko sem že hotel oditi, mi je za trenutek prišla misel, da bi vzel s seboj revolver, pa sem se sam sebi zasedel bedak in ga nisem vzpel.

Da, bedak sem bil, da ga nisem vzpel.

Na pragu vile Makoko sem zavrtel na slepo srečo gumb v vrati, oni gumb, ki sem ga videl lanskog leta, da se je sam od sebe zavrtel. In na moje veliko začudenje so se vrata pred menoj odprala. Torej so v hiši nekega pričakovali. Ko dospem do hišnih vrat, potrjam.

"Naprek," zakriči glas. Spoznal sem Gerardov glas. Veločno vstopim v viho. Najprej sem se znašel v predsobi, potem pa sem opazil, da so vrata nekega majhnega salona odprta, in vstopil sem kričoč:

"Gerard! Jaz sem!... Jaz, Michel Albin, tvoj nekdanji tovaris!..."

"Ah, ah, ah!... Odločil si se torek, da prideš! O star, dobri moj Michel! Pravkar sem še rekel svoji ženi: kako bi me veselilo, če bi ga zopet videli!... toda on bi bil edini, poleg naših izjemnih prijateljev!... Veš, nisi se mnogo spremenil, star, moj Michel!"

Nemogoče mi je, da vam popisem svojo začudenje. Gerardova sem čul govoriti, videl ga nisem nikjer! Njegov glas mi je zvenel z vseh strani, a nikogar ni bilo v moji bližini, nikogar v salonu!...

Glas je povzel:

"Sedi! Žena pride takoj, saj ve, da me je pozabila na kamnu... In takrat sem zagledal visoko gori... visoko gori na kamnu nekako poprsje."

In to poprsje je govorilo. Bilo je podobno Gerardu. Bilo je Gerardovo poprsje. Bilo je postavljen na zgoraj kakor postavljen na navadno poprsje na kamini. Bilo je poprsje kakor jih izdelujejo kipari, to so pravi, brez rok.

Poprsje je govorilo:

"Ne morem te objeti, star, moj Michel, ker kakor vidiš, nimam rok, toda ti me lahko objameš in potem postaviš na mizo. Moja žena je v šali postavila sem gor, ker — dejala — jo oviram pri čiščenju šalonu."

O, moja žena je zabavna!...

In poprsje je prasmilo v smeh. Misil sem nato, da sem žrtve kakake optične preverave, podobne kakor se dovajajo na sejnih, ko mislite, da so kipi, ki vise kar tako v zraku, živi; toda ko sem postavil svojega prijatelja na mizo kakor me je prosil, sem moral priznati, da je tista glava in tisti trup brez nog in rok bilo v resnici vse, kar je še ostalo od dobrega Gerardja, kakor sem se ga spomnil, da je iz prejšnjih časov. Trup se je nahajjal v malem bolniškem voziku, kakor ga uporabljajo nešrečni phabljeni, ki so brez nog, toda pri mojem prijatelju nisem videl niti nastavka nog kakor ga imajo vse breznožniki. Če vam pa pravim, da od mojega prijatelja sem ostalo nič več kakor sam trup...

"Nemogoče," je odvrnila, nemogoče danes zvečer... ob... obljubljam vam, da bom povedala Gerardu, da sem govorila z vami... to je vse, kar lahko storim... Gerard ne sprejme nikogar... Postal je samotar... oba živita samotno... to vilo sva si najela, ker sva čula, da pride novalec na nasprotui strani le enkrat, dvakrat na leto v viho za par dni, in še takrat, ga ni nikdar na izpogled..."

Nenadoma je postal njen glas žalosten:

"Morate oprostiti Gerardu, gošpod... nikdar ne sprejme obiskov... nikdar... Zbogom, gošpod."

"Madame," sem dejal razburjen, kapitan Gerard in njegova soproga sprejemata včasih prija-

tega, skakal, preskakoval, se valil, skratka, izvršil sto urnih kretanj, ki so ga premesle z mizo na stol, s stola na tla, in potem zopet naenkrat na mizo, kjer mi je začel veselo govoriti.

Jaz sem bil kar otrpel in nisem mogel izustiti niti besedice. Gledeval sem pritlikava, kako uganja svoje plesne spremnosti, in poslušal njegove vznemirjajoče, nekam porogljive besede:

III.

"Sem se preeej spremenil, kaj?... Le priznaj, star, moj Michel,

da me več ne poznaš!... Prav si storil, da si me prisel danes obiskat... Zabavili se bomo... sprejemava namreč svoje izjemne prijatelje... kajti, veš, razen njih — ne maram nikogar videti... stvar samoljubja... Tudi služenčadi nimava nobene... Počakaj me tu, grem, da si nadensem smoking..."

Odšel je, takoj za njim pa je vstopila "dama s svetilko". Bila je oblečena v isto gala-oblike kakor prejšnje leto. Jedva me je zaledala, se ji je liec čudno zatemnilo in z zamokljin glasom mi je rekla:

"Ah, ste torej prišli!... Niste prav storili, kapitan Michel... vaše besede sem sporočila svojemu možu... toda prepovedovala sem vam posetiš nas danes zvečer... Ko je izvedel, da ste tu, mi je naročil, da naj vas povabim za danes zvečer... nisem hotela... zato," je pristavila silno v zadregi, "ker imam svoje vzroke... povabljenec so sami izjemni prijatelji, ki pa so včasih sitni. Da, radi popočeo in nemirni so. Saj ste jih morali slišati lanskoto leto," je dodala in me očinila z lokavim pogledom, "dajte, obljubite mi, da nas boste zarana zapustili..."

"Obljubljjam vam, gospa," sem odgovoril in neuvažen nemir se me je začel polačati spričo vseh teh besedi, ki jim nisem mogel priti do dna... "Obljubljjam vam, toda... ali bi mi mogli povedati, kako to, da je moj prijatelj zdaj tak?" Kaj strašen slučaj se mu je vendar pripetil?"

"Nikak, gospod, nikak..."

"Kako, nikak?... Mar ne veste, kaj je bilo vzrok, da je izgubil roke in noge? Saj se je morala nešreča vendar zgoditi po vaši poročilu?"

"Ne, gospod, ne... poročila sem kapitana kakršen je!... Toda oprostite me, gospod, povabljenec bodo vsak hip tu, moram pomagati možu obleciti smoking."

(Nadaljevanje prihodnjih.)

GOVOR EGIPČANSKEGA POSLANCA V TURŠKI ZBORNICI.

CARIGRAD, TURCIJA, 2. decembra. Včeraj je govoril pred turško poslansko zbornicijo egipčanski poslanec Kars Agaogolou ter v svojem govoru odločeno obsojal politiko, ki jo uganja Anglija v Egiptu.

"Ne morem te objeti, star, moj Michel, ker kakor vidiš, nimam rok, toda ti me lahko objameš in potem postaviš na mizo. Moja žena je v šali postavila sem gor, ker — dejala — jo oviram pri čiščenju šalonu."

O, moja žena je zabavna!...

In poprsje je prasmilo v smeh. Misil sem nato, da sem žrtve kakake optične preverave, podobne kakor se dovajajo na sejnih, ko mislite, da so kipi, ki vise kar tako v zraku, živi; toda ko sem postavil svojega prijatelja na mizo kakor me je prosil, sem moral priznati, da je tista glava in tisti trup brez nog in rok bilo v resnici vse, kar je še ostalo od dobrega Gerardja, kakor sem se ga spomnil, da je iz prejšnjih č